

	Центральнотукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка		Силабус навчальної дисципліни				
			Назва дисципліни Психологія				
			Статус дисципліни <i>цикл професійної підготовки (дисципліна професійної підготовки)</i>				
Галузь знань			01 Освіта / Педагогіка				
Спеціальність			016.02 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)				
Освітня програма			Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти			Перший бакалаврський				
Форма навчання			Денна				
Курс			I				
Семестр			I, II				
Обсяг дисципліни	Кредити		4,5	Години	<i>I семестр</i>	<i>II семестр</i>	
	Лекційні				20	20	
	Практичні/семінарські				16	14	
	Лабораторні						
	Самостійна робота				39	26	
	Загальний обсяг годин				75	60	
Семестровий контроль					<i>Залік</i>	<i>Екзамен</i>	
Викладач			Калашникова Людмила Володимирівна, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи				
Контактна інформація			L.V.Kalashnykova@cuspu.edu.ua				
Кафедра			Психології та соціальної роботи				
Факультет			педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання			Предмет вивчення навчальної дисципліни «Психологія» охоплює коло проблем, які входять до предметів загальної та вікової психології. Йдеться про предмет, методи дослідження, методологічні принципи, категоріально-понятійний апарат загальної та вікової психології; про рівні розвитку психіки, сутність діяльності, мовлення та спілкування; психології особистості, групи та колективу; своєрідності пізнавальних психічних процесів; регулятивної та інструментальної функції психіки; вікову				

	періодизацію психічного розвитку та закономірності розвитку особистості на різних етапах онтогенезу; сприяти формуванню у студентів професійно-значущих компетентностей.
Мета курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія» є підготовка фахівців спеціальності 016.02 «Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка)» за освітнім ступенем бакалавра відповідно до державних стандартів, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки «Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка і логопедія)», формування у студентів професійної компетентності за рахунок засвоєння узагальненої системи знань з загальної і вікової психології та практичних умінь використовувати засвоєнні знання на практиці.
Компетентності	Під час вивчення курсу у студентів формуються наступні загальні компетентності: ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК- 9. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Спеціальні (фахові, компетентності: СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища. СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності. СК-11. Здатність дотримуватися основних

	принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації. СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'я та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть: РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної і інклюзивної освіти. РН 4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини. РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей. РН.8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.
Зміст дисципліни	Модуль 1. Загальна психологія (1 семестр). Змістовий модуль 1. Загальна психологія як наука Тема1. Загальне уявлення про психологію як науку. Тема 2. Методи психології та їх характеристика. Тема 3. Рівні розвитку психіки. Змістовий модуль 2. Особистість в діяльності та колективі Тема 4. Загальне розуміння діяльності як форми взаємодії з оточуючим середовищем Тема 5. Мовлення та спілкування. Тема 6. Соціальні групи та колектив.

	Тема 7. Особистість та спрямованість особистості. Змістовий модуль 3. Пізнавальна функція психіки. Тема 8. Відчуття. Тема 9. Сприймання. Тема 10. Пам'ять. Тема 11. Мислення. Тема 12. Уява. Тема 13. Увага. Змістовий модуль 4. Регулятивна та інструментальна функції психіки. Тема 14. Емоційно-вольові процеси. Тема 15. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Модуль 2. Вікова психологія (2 семестр). Змістовий модуль 5. Загальні питання вікової психології. Тема 16. Предмет та методи вікової психології. Тема 17. Вікова періодизація психічного розвитку особистості. Змістовий модуль 6. Психологія дитинства. Тема 18. Психологія немовлят. Тема 19. Психологія раннього дитинства. Тема 20. Психологія дошкільників. Змістовий модуль 7. Психологія дітей шкільного віку. Тема 21. Психологія молодшого школяра. Тема 22. Психологія підлітків. Тема 23. Психологія раннього юнацького віку.
Критерії оцінювання роботи студентів	У процесі вивчення дисципліни «Психологія» використовуються наступні засоби та критерії оцінювання результатів навчання: - поточне опитування на практичних заняттях; - модульне тестування; - оцінювання результатів самостійної роботи; <i>Критеріями оцінки усних відповідей є:</i> - повнота розкриття питання; - логіка викладання, культура мови; - емоційність та переконливість; - використання основної та додаткової літератури; - аналітичні міркування, уміння робити

порівняння, висновки;

Критерії оцінювання письмових контрольних робіт:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- охайність оформлення письмової роботи;

Виконання тестових завдань оцінюється згідно заданих параметрів і балів на платформі гугл форми.

Критерії оцінювання роботи студентів у I та II семестрі:

Поточний контроль

Максимальний бал за усний виступ або письмову контрольну роботу під час практичного заняття складає 5 балів.

Критерії оцінювання усних відповідей студентів на практичних заняттях:

5 балів - студент повністю засвоїв навчальний матеріал з теми, що виноситься на практичне заняття; вільно, самостійно та логічно викладає його, пов'язуючи з раніше вивченим матеріалом; бачить міжпредметні зв'язки; наводить приклади; аргументує свою позицію; робить посилання на літературу. Обов'язковим є використання матеріалу, що пропонується на самостійне опрацювання. Студент вільно користується науковою термінологією, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. Під час проведення практичного заняття постійно демонструє активність.

4 бали - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, вільно викладає його, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, наводить приклади. Під час відповіді правильно використовує наукову термінологію та матеріал, що пропонується в обов'язковій літературі. Демонструє активність під час практичного заняття. Однак, при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає окремі помилки та неточності.

3 бали - студент засвоїв навчальний матеріал на репродуктивному рівні та відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Під час відтворення навчального матеріалу допускає суттєві помилки та неточності. Не здатний до глибокого та всебічного аналізу, не користується необхідною літературою. Не завжди долучається до обговорення питань, що виносяться на практичне заняття.

2 бали – студент не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань, допускає істотні помилки.

Критерії оцінювання письмових контрольних робіт студентів;

5 балів - відповідаючи на питання контрольної роботи, студент демонструє глибокі знання з теми, розуміння понятійного апарату та вільне оперування ним. Відповіді на поставлені питання повні та розгорнуті. Викладений матеріал має доказовий, логічний та послідовний характер.

4 бали - відповіді на питання контрольної роботи мають розгорнутий та усвідомлений характер. Понятійний апарат використовується правильно. Відповідь структурована, однак зустрічаються неістотні помилки, неточності та незначні порушення в послідовності викладу матеріалу.

3 бали - відповідь неповна, фрагментарна. Матеріал відтворюється репродуктивно з багатьма неточностями та помилками. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, послідовність, структурованість. Студент демонструє окремі розрізнені знання та допускає помилки, використовуючи наукові поняття.

2 бали – студент не зміг розкрити зміст теоретичних питань, що були винесені на контрольну роботу; можливе фрагментарне розкриття деяких питань контрольної роботи. Студент допускає істотні помилки.

Модульний контроль у I та II семестрі.

У I семестрі після кожного змістового модуля

передбачено 4 модульних контрольних робіт. **Максимальний бал за модульну контрольну роботу становить 10 балів.**

У II семестрі для студентів денної форми навчання передбачено 3 модульні контрольні роботи, що проводяться у формі тестування. **Максимальна кількість балів за кожну модульну контрольну роботу - 5.**

Оцінка тестових завдань здійснюється за чотирибальною шкалою: 90-100% правильних відповідей – 10 балів у I семестрі та 5 балів у II семестрі; 75-89% - 8 балів у I семестрі та 4 бали у II семестрі; 60-74; - 6 балів у I семестрі та 3 бали у II семестрі; 0-60% - 0 балів у I та II семестрах.

Контроль за самостійною роботою студентів. З метою перевірки навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення студентами, в I семестрі передбачено дві контрольні роботи у формі тестів. У II семестрі передбачено одну контрольну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може одержати студент за кожну контрольну роботу становить 10 балів.

Підсумковий контроль в I семестрі.

З дисципліни «Психологія» в I семестрі передбачено залік. Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю, балів, що одержали студенти за модульні контрольні роботи й за самостійну роботу. Після останнього практичного заняття обраховується загальна сума балів, які переводяться в дворівневу шкалу «зараховано» - «не зараховано» за шкалою ЄКТС. Результат складеного заліку викладач заносить у відомість обліку успішності та залікові книжки студентів

Підсумковий контроль у II семестрі.

З дисципліни «Психологія» в II семестрі передбачено екзамен.

Протягом II семестру студенти денної форми навчання можуть отримати 60 балів за плідну роботу під час лекційних, практичних занять, написання модульних контрольних робіт та за самостійну роботу. ***Максимальна кількість балів, яку можна отримати на екзамені – 40.*** Результат складеного екзамену викладач заносить у відомість обліку успішності студентів та залікові книжки студентів.

Перескладання екзамену допускається в терміни, визначені деканатом факультету педагогіки, психології та мистецтв.

Критерії оцінки знань студентів за різними шкалами:

90-100 А «Відмінно» (зараховано) - Навчальний матеріал з курсу глибоко засвоєний в повному обсязі. Студент демонструє глибокі знання основних категорій і понять навчальної дисципліни. На високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені навчальною програмою, виконані. Студент демонструє системні та міцні знання в повному обсязі та в межах вимог навчальної програми курсу. Використовує усвідомлені знання під час вирішення стандартних та нестандартних завдань. Самостійно добирає, аналізує та узагальнює наукову літературу.

82-89 В «Добре» (зараховано) - Навчальний матеріал з курсу засвоєний в повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички та вміння. Всі навчальні завдання, передбачені навчальною програмою, виконані в повному обсязі. Студент володіє понятійним апаратом; демонструє знання в межах вимог навчальної програми курсу. Використовує усвідомлені знання під час вирішення стандартних завдань.

Самостійно аналізує та узагальнює наукову літературу, Студент допускає несуттєві помилки.

74-81 С «Добре» (зараховано) - Навчальний матеріал з курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння. Всі навчальні завдання, передбачені навчальною програмою, виконані в повному обсязі з неточностями та неістотними помилками. Студент володіє основними категоріями та поняттями навчальної дисципліни. Використовує усвідомлені знання під час вирішення стандартних завдань. Аналізує та узагальнює наукову літературу з несуттєвими неточностями, Студент допускає несуттєві помилки.

64-73 Д «Задовільно» (зараховано) - Навчальний матеріал з курсу в цілому засвоєний; сформовані деякі практичні навички та вміння. Більшість навчальних завдань, передбачені навчальною програмою, виконані з помилками. Студент володіє основними категоріями та поняттями навчальної дисципліни, однак під час їх використання допускає помилки. Використовує усвідомлені знання під час вирішення більшості стандартних завдань. Зазнає труднощів під час вирішення нестандартних завдань. Аналізує та узагальнює наукову літературу з помилками та неточностями. Студент допускає помилки.

60-63 Е «Задовільно» (зараховано) - Навчальний матеріал з курсу засвоєний поверхово; сформовані деякі практичні навички та вміння. Більшість навчальних завдань, передбачені навчальною програмою, виконані, однак всі вони з помилками. Студент демонструє поверхові знання та володіє деякими основними категоріями та поняттями навчальної дисципліни, однак під час їх використання допускає помилки. Уміє застосовувати усвідомлені знання під час виконання завдань за зразком. Використовує усвідомлені знання під час вирішення деяких стандартних завдань.

	Допускає суттєві помилки під час роботи з науковою літературою. Студент допускає суттєві помилки. 35-59 Fx «Незадовільно» (не зараховано)- Навчальний матеріал з курсу засвоєний фрагментарно; необхідні практичні навички та вміння сформовані недостатньо. Більшість навчальних завдань, передбачені навчальною програмою, не виконано або якість їх виконання близька до мінімальної. Студент демонструє фрагментарні й поверхові знання та володіє деякими категоріями та поняттями навчальної дисципліни. Не сформовані навички самостійної роботи з науковою літературою. Допускає суттєві помилки. 1-34 F «Незадовільно» (не зараховано) - Навчальний матеріал з курсу не засвоєний; необхідні практичні навички та вміння не сформовані. Навчальні завдання, передбачені навчальною програмою, не виконано. Студент володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, демонструє несформованість навичок самостійної роботи з науковою літературою.
Політика курсу	Політика відвідування і подання виконання завдань. Для успішного завершення вивчення дисципліни «Психологія» важливими є відвідування лекційних та практичних занять; своєчасне виконання завдань, що виносяться на практичні заняття; виконання модульних контрольних робіт, що передбачені вкінці кожного модуля та виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання. Політика академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних/самостійних завдань. Усі поточні оцінки повідомляються студенту і він

	може самостійно вести облік балів за накопичувальною системою. Щодо оцінювання самостійних творчих завдань, що виносяться на практичні заняття, важливою складовою є політика академічної доброчесності. Бажаний показник академічної доброчесності (відсоток унікальності) має складати не менше 40%.
Інформаційне забезпечення	Базова література: 1. Бочелюк В.Й. та ін. Методика та організація наукових досліджень з психології: навчальний посібник. К: КНТ, 2024. 384 с. 2. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: теоретичні та практичні аспекти: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-е вид. К.: Вид-во Ліра-К, 2020. 296 с. 3. Гошовський Я.О. Вікова психологія: методичні рекомендації для самостійної роботи. Луцьк, 2020. 31 с. 4. Долинська Л.В., Скрипченко О.В., огороднійчук З.В. Загальна психологія: підручник. Вид-во Каравелла, 2023. 464 с. 5. Дуткевич Т. Загальна психологія: теоретичний курс. К.: Вид-во: Центр учбової літератури, 2023. 125 с. 6. Загальна психологія: підручник /під ред. О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ: Кондор, 2023. 464 с. 7. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум: навчальний посібник. К.: Університетська книга, 2023. 352 с. 8. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 125 с. 9. Кушнір Ю.В., Оверчук В.А., Шпортун О.М. Вікова та спеціальна психологія: навчальний посібник. Вінниця: Центр оперативного друку «Документ Принт», 2020. 384 с. 10. Ловка О.В., Борисенко Л.Л., Колесніченко Л.А. та ін. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки: навчальний

посібник. К.: КНЕУ, 2019. 390 с..

11. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посібник. К.: Центр учбов. літ., 2018. 272 с.

12. Москалець І.В. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 564 с.

13. Москалець В.П. Психологія особистості. К.: Центр учбов. літератури. 2022. 262 с.

14. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 4-те, стер. К.: Кондор, 2024. 570 с.

15. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навч. посібник. 4-те вид. К.: Каравелла, 2023. 328 с.

16. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології: навч.-метод. посібник. К.: Ніка-Центр, 2003. 204 с.

17. Савчин М. М. Загальна психологія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академія, 2024. 461 с.

18. Сергєєнкова В.П. Вікова психологія :навчальний посібник: ВД «Свагор», 2020. 376 с.

19. Шапар В. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків: Прапор, 2007. 640 с.

20. Яланська С.П. Загальна психологія: конспект лекцій: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня – бакалавр -2-е вид. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2023. 191с.

Додаткова література:

1. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.

2. Васянович Г.П. Основи психології: навчальний посібник. К.: Пед. Думка, 2012. 114 с.

3. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 1007 с.

4. Загальна психологія: підручник /під ред. О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ: Каравела, 2019. 464 с.

5. Загальна психологія: хрестоматія: підручник для студ. вищ. навч. закл. /упорядн.

	О.В.Скрипченко та ін. К.: Каравелла, 2007. 640 с. 6. Колобич О. Загальна психологія: навч.-метод. посібник. Львів: ТзОВ «Раст-7», 2018. 171 с. 7. Максименко С.Д., Зайчук В.О., Клименко В.В. та ін. Загальна психологія: підр. для студ. вищих навч. закл. Вінниця: Нова книга, 2004. 696 с. 8. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: навч. посібник. К.: МАУП, 2000. 256 с. 9. Мудрак І.А. Психологія (основи психології): методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 31 с. 10. Основи психології: підручник /за заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. 3-є вид. К.: Либідь, 1997. 632 с. 11. Партирко Т.Б. Загальна психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Вид-во Дім «Ін Юрс», 2008. 416 с. 12. Рибалка В.В. Теорії особистості у вітчизняній психології та педагогіці: навчальний посібник . Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2009. 705 с. 5.2. Інформаційні ресурси: 1. www.students.net.ua – український освітній портал для студентства 2. www.nbuv.go.ua – сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. 3. www.udl.org.ua – українська система дистанційного навчання 4. http://www.dnrb.gov.ua/ – сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О.Сухомлинського. 5. https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu - бібліотека університету та електронні ресурси.
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали